

UCHWAŁA NR
RADY GMINY POWIDZ

z dnia 2022 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.), art. 44 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 45 ust. 1 z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) Rada Gminy Powidz uchwała, co następuje:

§ 1. Ustanawia się pomnikiem przyrody ożywionej Żywotnik olbrzymi *Thuja plicata* o obwodzie pnia 195 cm, rosnący na działce o numerze ewidencyjnym 1018/2, obręb ewidencyjny Powidz, Gmina Powidz.

2. Pomnikowi nadaje się nazwę: "Żywotnik Józef".

3. Położenie pomnika przyrody przedstawia załącznik do uchwały.

§ 2. Celem ochrony pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, jest ochrona wartości przyrodniczo-krajobrazowych.

§ 3. W stosunku do pomnika o którym mowa w § 1, w ramach ochrony czynnej ustala się obowiązek monitoringu stanu zdrowotnego oraz wykonywania cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych (usuwanie posuszu) oraz cięć awaryjnych z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych, zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew.

§ 4. W stosunku do ustanowionego pomnika przyrody, o którym mowa w § 1 wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5. Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Wójt Gminy Powidz.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Powidz

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Powidz

Filip Muszyński

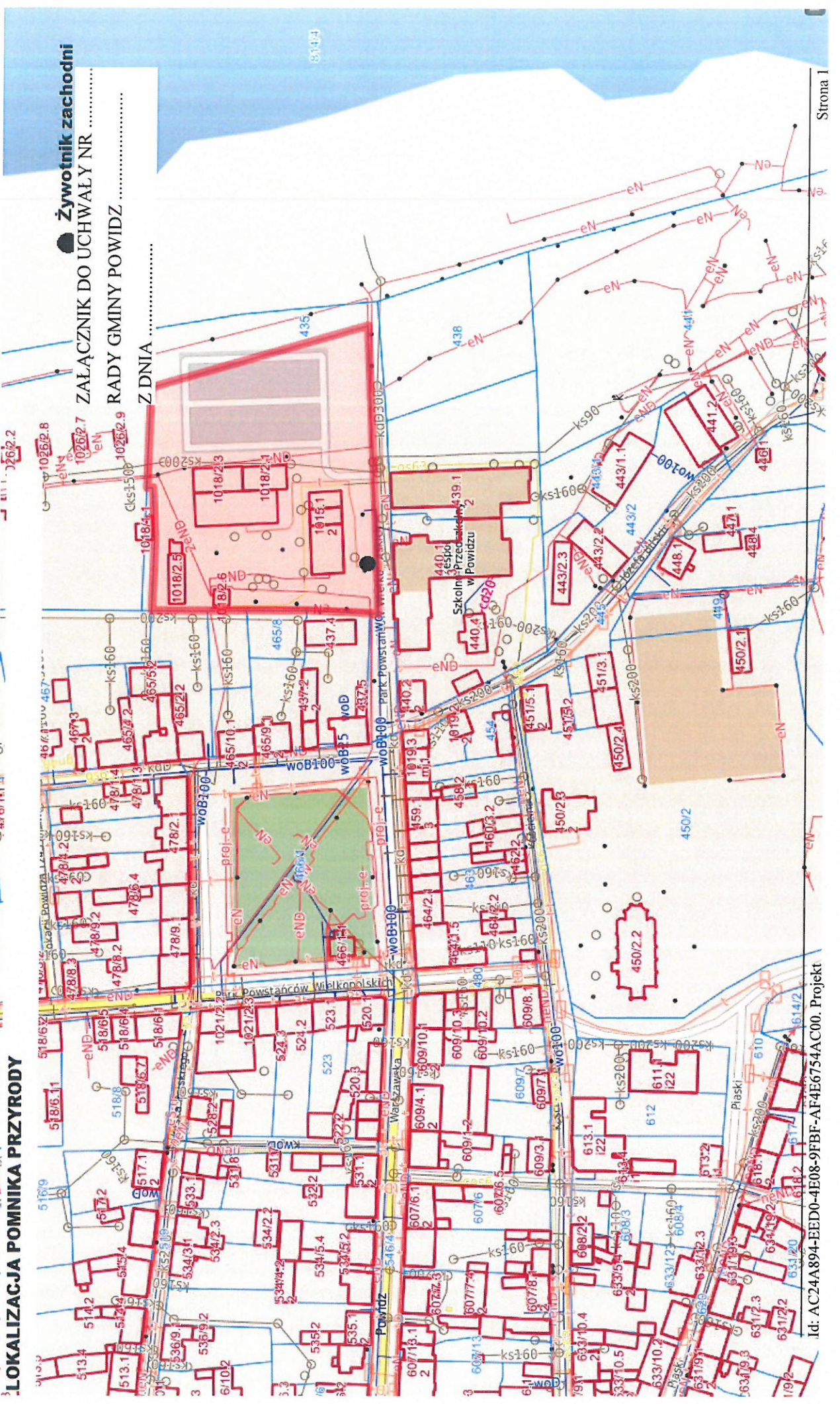
RADCA PRAWNY

Matéusz Kownacki

Wójt
Jakub Gwit

LOKALIZACJA POMNIKA PRZYRODY

● **Żywotnik zachodni**
ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR
RADY GMINY POWIDZ
Z DNIA

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR
RADY GMINY POWIDZ
Z DNIA

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 916) obowiązkiem m.in. organów administracji publicznej jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Artykuł 2 tejże ustawy stanowi, że ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień (ust. 1), a celem ochrony przyrody jest m.in. ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień (ust. 2). Ochrona zieleni oraz zadrzewień może polegać m.in. na uznawaniu najcenniejszych drzew (rosnących pojedynczo lub w skupieniach) za pomniki przyrody. W myśl art. 40 powyższej ustawy, pomniki przyrody to pojedyncze twory (lub ich skupiska) przyrody żywej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r., poz. 2300) określono kryteria, jakimi należy się kierować przy kwalifikowaniu np. drzew jako kandydatów do objęcia ochroną pomnikową. W myśl art. 44 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy, określającej nazwę danego obiektu, jego położenie, szczególne cele ochrony, zakazy właściwe dla tego obiektu, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 powyższej ustawy, sprawującego nadzór nad pomnikiem przyrody, a w razie potrzeby - ustalenia dotyczące czynnej ochrony. Ponadto projekt stosownej uchwały rady gminy wymaga uzgodnienia - zgodnie z art. 44 ust. 3 a ustawy o ochronie przyrody - z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Z wnioskiem dot. ustanowienia drzewa z gatunku żywotnik olbrzymi rosnącym przy ul. Park Powstańców Wielkopolskich w Powidzu wystąpiła osoba związana z terenem Gminy Powidz. Dodatkowo zaproponowała nazwę "Żywotnik Józefa" na cześć Józefa Bilskiego, dowódcy Kompanii Powidzkiej w Powstaniu Wielkopolskim. Drzewo znajduje się na ulicy nazwanej na cześć tego wydarzenia: Park Powstańców Wielkopolskich oraz w sąsiedztwie Zespołu Szkolno - Przedszkolnego im. Kompanii Powidzkiej 1918 r. Dobór tej nazwy znajduje więc uzasadnienie.

Gatunek drzewa kojarzony jest z tworzeniem szpalerów i żywopłotów. Rzadkością jest, aby drzewo z tego gatunku miało obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm większy niż 100 cm. Wskazać należy także, że wyróżnia się na tle miejsca, w którym rośnie. Wiek drzewa to blisko 80 lat, co dodatkowo wskazuje na unikalność drzewa.

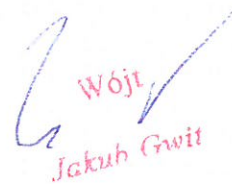
Projekt przedłożonej uchwały został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w dniu 22.06.2022 r.

Wymienione w uchwale drzewo spełnia kryteria określone we wspomnianym rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody, to znaczy: a. obwody ich pni – mierzone na wysokości 130 cm – przekraczają minimalne obwody pni określone dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, wyszczególnionych w załączniku do powyższego rozporządzenia (dla żywotników 100 cm); b. drzewa te wyróżniają się – przede wszystkim ze względu na obwody pni, ale również wielkość i rozłożystość koron – spośród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali co najmniej gminy; c. z uwagi na uwarunkowania lokalizacyjne, proponowane jako pomniki przyrody drzewa rosnące poza lasami (a wyszczególnione w punktach 1-2) mają szczególne walory krajobrazowe, stanowiąc dominanty widokowe np. w perspektywie zabudowy m. in. turystycznej przy której rosną.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy
Powidz

Filip Muszyński

Wójt
Jakub Gwit